

วัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

The Effects of Organisational Culture on Teacher's Morale Support in Schools Under Nakhon Ratchasima Provincial Administrative Organisation

ปรีक्षा นิสูงเนิน (Prueksa Nisungnoen)*

ศุภเสฏฐ์ คณากุล (Suphaset Kanakool)**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวัฒนธรรมองค์การของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา เพื่อศึกษาขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา และเพื่อศึกษาวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2553 จำนวน 292 คน จากโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอย

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับวัฒนธรรมองค์การของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ทุกด้านและภาพรวม อยู่ในระดับมาก
2. ระดับขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาทุกด้านและภาพรวม อยู่ในระดับมาก
3. วัฒนธรรมองค์การ ด้านความหลากหลายของบุคลากร ด้านความรู้รักเป็นส่วนหนึ่งของสถานศึกษา ด้านความมีคุณภาพ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านการให้อำนาจ ด้านความไว้วางใจ ด้านความเอื้ออาทร และด้านความมุ่งประสงค์ของสถานศึกษา ส่งผลต่อขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: วัฒนธรรมองค์การ ขวัญกำลังใจ

Keyword: Organisational Culture. Morale

* นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Abstract

The objectives of the research were 1) to study organisational culture in schools under Nakhon Ratchasima Provincial Administrative Organisation 2) to explore teacher's morale support in those schools and 3) to investigate the effects of organisational culture on teacher's morale support in those schools. The population was the 292 teachers in schools under Nakhon Ratchasima Provincial Administrative Organisation in the 2010 academic year. The samples were randomised by multi-stage. The instrument was the questionnaire about the effects of organisational culture on teacher's morale support in those schools, and the statistical analyses were mean, standard deviation, and regression analysis.

The findings revealed that 1. the overall and every aspect of organisational culture in schools under Nakhon Ratchasima Provincial Administrative Organisation were in the high level. 2. The overall and every aspect of teachers' morale support in schools under Nakhon Ratchasima Provincial Administrative Organisation were in the high level. 3. According to the organisational culture, the personnel's various behaviours, being part of the schools, quality, honesty, giving authority, trust, generosity, the schools' policy had effects on the teachers' morale support in those schools with the statistical significance at 0.5 level.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาถือว่าเป็นเครื่องมือในการพัฒนามนุษย์ เพื่อให้มนุษย์เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าและสร้างประโยชน์ ให้เกิดขึ้นแก่สังคมและประเทศชาติ ดังนั้นทั่วโลกจึงให้ความสำคัญต่อการศึกษายเป็นอย่างยิ่ง ดังจะเห็นได้จากการที่ทุกประเทศมีกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีหน้าที่กำหนดนโยบาย บริหารจัดการให้การศึกษาของประเทศนั้น ๆ เป็นไปตามทิศทางที่ประเทศชาติได้กำหนด และในบางประเทศหรือแม้แต่ประเทศไทยเองก็ได้มีการเปิดโอกาสให้องค์การของรัฐอื่น ๆ และองค์การเอกชน จัดการศึกษาเองได้ เพื่อแบ่งเบาภาระของรัฐบาล และเพื่อให้การศึกษาเป็นไปเพื่อประโยชน์ของท้องถิ่นนั้น ๆ ด้วย (สงบ ประเสริฐพันธ์, 2543 : 48)

วัฒนธรรมองค์การ เป็นค่านิยม ความเชื่อของ สมาชิกในองค์การ เกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบ การทำงาน และภารกิจต่างๆ ที่กระทำในองค์การ วัฒนธรรม องค์การเกิดจากหลาย ๆ องค์ประกอบที่บุคคลสร้างขึ้น มา (นพ ศิริบุญนาถ, 2546 : 45) ซึ่งสถานศึกษาจัดได้ว่าเป็น องค์การหนึ่งในสังคม มีบทบาทและมีหน้าที่ขององค์การ ที่ชัดเจน และมีวัฒนธรรมองค์การที่มีลักษณะเฉพาะ ซึ่งวัฒนธรรมองค์การ ทำให้สถานศึกษาต่างจากองค์การ

ประเภทอื่น ๆ เนื่องจากวัฒนธรรมองค์การจะสร้างให้สมาชิก ในองค์การมีความเชื่อ ทศนคติ ค่านิยม แบบแผน พฤติกรรม ขององค์การที่มีการถ่ายทอด เรียนรู้ ก่อให้เกิดความเข้าใจ และยอมรับของสมาชิกในองค์การ มีการยึดถือเป็น แบบแผนปฏิบัติแล้วนำไปปฏิบัติร่วมกัน จะช่วยให้ การประสานองค์การให้เป็นหนึ่งเดียว

ดังนั้นการจัดการศึกษาจะต้องทำให้คนมี คุณภาพ เพราะคุณภาพคือความอยู่รอด คือ ความก้าวหน้า คือ ตัวชี้ความสำเร็จการจัดการศึกษา นอกจากการมี วัฒนธรรมองค์การที่ดีแล้ว ขวัญกำลังใจก็ถือว่าเป็นสิ่ง สำคัญสำหรับสถานศึกษาด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะครูผู้สอน ซึ่งเป็นผู้ขับเคลื่อนกลไกหรือกระบวนการเรียนการสอน ทั้งหมดของสถานศึกษาให้เคลื่อนที่ไปข้างหน้าได้อย่าง มีประสิทธิภาพ ดังนั้นขวัญกำลังใจจึงเป็นสิ่งที่มีความ สำคัญต่อครูผู้สอนเป็นอย่างมาก การที่จะทำ ให้บุคลากรปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จะต้องมุ่งใจ ให้บุคลากรเกิดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน (พนัส หันนาคินทร์, 2542 : 131) ซึ่งโรงเรียนในสังกัดองค์การ บริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาทั้งหมดนั้น เดิมทีได้สังกัด อยู่ที่กรมสามัญศึกษา ต่อมาเมื่อมีการยุบรวมกรมสามัญ ศึกษาให้ไปอยู่ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน ทำให้เกิดปัญหาในการบริหารจัดการในด้านวิชาการ ด้านบุคลากรและด้านงบประมาณเป็นอย่างมาก (วิโรจน์ สารรัตน์, 2542) แต่เมื่อมีการย้ายมาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดแล้ว ปัญหาในด้านวิชาการ ด้านบุคลากรและด้านงบประมาณ อาจจะหมดไป แต่สิ่งที่ส่งผลกระทบหนึ่งที่เกิดขึ้นคือขวัญกำลังใจของครูที่ปฏิบัติงานสอนในสถานศึกษาเหล่านั้นที่เกิดขึ้น เพราะการเปลี่ยนสังกัดใหม่ที่มีรูปแบบการบริหารงานที่แตกต่างออกไปจากเดิม การเข้ามามีบทบาทต่อสถานศึกษาของภาคการเมืองส่วนท้องถิ่นที่มากขึ้น สวัสดิการและแรงจูงใจที่แตกต่างจากสังกัดเดิม รวมไปถึงการขอโอนย้ายไปสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาทำได้ยากขึ้นแม้ระเบียบจะเปิดโอกาสให้ก็ตาม สิ่งเหล่านี้ล้วนสามารถบั่นทอนต่อขวัญกำลังใจของครูผู้สอน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวัฒนธรรมองค์การของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อศึกษาขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
3. เพื่อศึกษาวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

คำถามเพื่อการวิจัย

1. วัฒนธรรมองค์การของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาเป็นอย่างไร
2. ขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาเป็นอย่างไร
3. วัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาอย่างน้อยเพียงใด

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรต้น

วัฒนธรรมองค์การ

1. ความมุ่งประสงค์ของสถานศึกษา
2. การให้อำนาจ
3. การตัดสินใจ
4. ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสถานศึกษา
5. ความไว้วางใจ
6. ความมีคุณภาพ
7. การยอมรับ
8. ความเอื้ออาทร
9. ความซื่อสัตย์สุจริต
10. ความหลากหลายของบุคลากร

ตัวแปรตาม

ขวัญกำลังใจ

1. ด้านค่าจ้าง/เงินเดือนและผลประโยชน์เกี่ยวกับ
2. ด้านบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในการทำงาน
3. ด้านนโยบายการบริหารและการจัดการ
4. ด้านความมั่นคงในงาน
5. ด้านเทคนิคการบังคับบัญชา
6. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและกลุ่ม
7. ด้านความรับผิดชอบ
8. ด้านการได้รับการยอมรับและไว้วางใจ
9. ด้านความเจริญก้าวหน้า
10. ด้านความสำเร็จในงานที่ปฏิบัติ
11. ด้านคุณลักษณะของงานที่ปฏิบัติ

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2553 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 292 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็น แบบสอบถามเกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์การและขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 64 ข้อ นำไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 35 คน ได้ค่าความเชื่อมั่น วัฒนธรรมองค์การ .96 และความเชื่อมั่นขวัญกำลังใจ .93

สรุปผลการวิจัย

1. วัฒนธรรมองค์การของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

ระดับความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมองค์การของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ทุกด้านและภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยวัฒนธรรมองค์การของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความมุ่งประสงค์ของสถานศึกษา รองลงมาคือ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ส่วนด้านการให้อำนาจ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

2. ขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

ระดับขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ทุกด้านและภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความมั่นคงในงาน รองลงมาคือ ด้านคุณลักษณะของงานที่ปฏิบัติ และด้านค่าจ้าง/เงินเดือนและผลประโยชน์เกื้อกูล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

3. วัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

วัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดได้ดังนี้คือ ด้านความหลากหลายของบุคลากร ด้านความเอื้ออาทร ด้านความมีคุณภาพ ด้านความรู้สึเป็นส่วนหนึ่งของสถานศึกษา ด้านความไว้วางใจ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต และด้านความมุ่งประสงค์ของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยปัจจัยเหล่านี้ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนขวัญและกำลังใจได้ร้อยละ 80.7

การอภิปรายผล

1. ระดับความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมองค์การของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

ระดับความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมองค์การของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา นั้นยังมีวัฒนธรรมองค์การที่เข้มแข็งเหมือนเมื่อครั้งยังสังกัดกรมสามัญศึกษา ซึ่งมีวัฒนธรรมองค์การเป็นลักษณะเฉพาะตัว คือ เป็นสถานศึกษาที่สูงกว่าประถมศึกษา มีรูปแบบในการบริหารจัดการการศึกษาที่แตกต่างไปจากโรงเรียนประถมศึกษาทั่วไป ต่อมาเมื่อได้ย้ายมาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ก่อนที่จะย้ายมาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภายหลังจึงยังคงทำให้วัฒนธรรมองค์การของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ภาพรวม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของพิสิฐ พูลสวัสดิ์ (2548) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง วัฒนธรรมองค์การกับความผูกพันต่อสถานศึกษาของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม ซึ่งผลการวิจัยพบว่า วัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของอ้อยทิพย์ สุทธิเทพ (2543) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง วัฒนธรรมสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน

วิชาการของสถานศึกษาประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการวิจัยพบว่า วัฒนธรรมสถานศึกษาของสถานศึกษาประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุนาถ โกศัยกานนท์ (2549) ที่ได้ทำวิจัยเรื่องวัฒนธรรมองค์กร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร ซึ่งผลการวิจัยพบว่า วัฒนธรรมองค์กรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาครในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน

ส่วนด้านการให้อำนาจ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาได้เปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็น และร่วมตัดสินใจตามความเหมาะสม รวมไปถึงการเปิดโอกาสให้ครูแสดงแนวคิดใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ แต่ยังคงพร่องในเรื่องบุคลากรได้รับปัจจัยต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานอย่างเท่าเทียมกัน อันเนื่องมาจากความขาดแคลนหรือจำกัดของทรัพยากรต่าง ๆ ซึ่งโรงเรียนไม่สามารถจัดทำให้แก่บุคลากรได้อย่างทั่วถึง ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า ขอบุคลากรได้รับปัจจัยต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานอย่างเท่าเทียมกันมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด จึงส่งผลให้วัฒนธรรมองค์กรของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้อำนาจ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าทุกด้าน แต่ยังอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของนิภารัตน์ ป้อสีลา (2550) ที่ได้ทำวิจัยเรื่องวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการวิจัยพบว่า วัฒนธรรมองค์กรในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านการให้อำนาจ การยอมรับ และการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุนาถ โกศัยกานนท์ (2549) ที่ได้ทำวิจัยเรื่องวัฒนธรรมองค์กรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร ซึ่งผลการวิจัยพบว่า วัฒนธรรมองค์กรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร ด้านการกระจายอำนาจมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

2. ระดับขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

ระดับขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ทุกด้านและภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียน

สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา นั้นขวัญกำลังใจของครูแม่โรงเรียนจะย้ายสังกัดจากกรมสามัญศึกษามาอยู่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีเขตพื้นที่การศึกษาคอยดูแล และต่อมาได้ย้ายไปสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด แต่ขวัญกำลังใจก็ยังอยู่ในระดับสูง เพราะวัฒนธรรมองค์กรและธรรมชาติของโรงเรียนนั้นไม่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมากนัก ตลอดทั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้เข้ามามีส่วนร่วมและสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียนในหลาย ๆ ด้าน จึงทำให้ขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ทุกด้านและภาพรวม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของชูศักดิ์ หมั่นสระเกษ (2538) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง ขวัญของครูในโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ระดับขวัญกำลังใจของครูโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของธีรพันธ์ ทิทา (2539) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู ในระดับมัธยมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ระดับขวัญกำลังใจของครูที่สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีขวัญกำลังใจในระดับสูง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญเลี้ยง ครองชัย (2551) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ขวัญกำลังใจของบุคลากรที่ถ่ายโอนมาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด : จังหวัดแพร่ จังหวัดน่าน และจังหวัดลำพูน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ขวัญกำลังใจของบุคลากรที่ถ่ายโอนมาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ จังหวัดน่าน และจังหวัดลำพูน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เช่นเดียวกัน

ส่วนด้านค่าจ้าง/เงินเดือนและผลประโยชน์ ก็อยู่สูง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน/ค่าตอบแทนและผลประโยชน์ก็อยู่สูงอย่างเป็นธรรม และเงินเดือน/ค่าตอบแทนที่ได้รับในปัจจุบันอยู่ในระดับที่ครูทุกคนพึงพอใจ เพราะเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ตลอดทั้งมีโบนัส

เพิ่มเติมเนื่องจากเป็นสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่สวัสดิการและการบริการของโรงเรียนนั้นครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ยังไม่พึงพอใจนักอันเนื่องมาจากข้อจำกัดในการสวัสดิการและการบริการของโรงเรียน เช่น ค่ารักษาพยาบาล จึงทำให้ขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านค่าจ้าง/เงินเดือนและผลประโยชน์เกื้อกูล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ที่ยังมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของปรีชา พันธุ์จำเริญ (2540) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องขวัญและกำลังใจของบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนกัณดาร สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ขวัญและกำลังใจของบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนกัณดาร สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ด้านความเพียงพอของรายได้จากการปฏิบัติงานอยู่ในระดับต่ำ และสอดคล้องกับงานวิจัยของราชัย กิตติราช (2541) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ขวัญกำลังใจครูผู้สอนวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ขวัญกำลังใจครูผู้สอนวิชาชีพใน โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการให้บำเหน็จรางวัล การเลื่อนขั้นและการเลื่อนตำแหน่งอยู่ในระดับต่ำที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญเลี้ยง ครองชัย (2551) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ขวัญกำลังใจของบุคลากรที่ถ่ายโอนมาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด : จังหวัดแพร่ จังหวัดน่าน และจังหวัดลำพูน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ปัญหาของบุคลากรที่ถ่ายโอนมาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ จังหวัดน่าน และจังหวัดลำพูน โดยแต่ละด้านที่มีความถี่สูงสุด พบว่า ด้านค่าตอบแทน การจ่ายค่าตอบแทน ด้านสวัสดิการ การจัดโบนัสไม่ทำสม่ำเสมอ

3. วัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

วัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด

นครราชสีมา โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดได้ดังนี้คือ ด้านความหลากหลายของบุคลากร ด้านความเอื้ออาทร ด้านความมีคุณภาพ ด้านความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสถานศึกษา ด้านความไว้วางใจ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต และด้านความมุ่งประสงค์ของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีความหลากหลายของบุคลากร ซึ่งต้องพยายามสร้างความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสถานศึกษาให้แก่ครูในโรงเรียนให้มากขึ้น พยายามเน้นความมีคุณภาพในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมความซื่อสัตย์สุจริต มีการให้อำนาจและความไว้วางใจในการปฏิบัติงานให้แก่ครู ตลอดจนส่งเสริมให้ครูมีความเอื้ออาทรต่อสถานศึกษา และต่อโรงเรียน และให้ครูมีความมุ่งประสงค์ตรงกับของสถานศึกษา ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนมีผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิสิฐ พูลสวัสดิ์ (2548) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง วัฒนธรรมองค์การกับความผูกพันต่อสถานศึกษาของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม ซึ่งผลการวิจัยพบว่า วัฒนธรรมองค์การกับความผูกพันต่อสถานศึกษาของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของธีรนนท์ ทิพา (2539) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู ในระดับมัธยมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านโอกาสก้าวหน้าในงาน ปัจจัยด้านศักดิ์ศรีในการทำงาน ด้านการยอมรับจากสังคม มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจของครูในระดับมัธยมศึกษาที่ระดับนัยสำคัญที่ .05 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสารสิน อัมโษษฐ (2552) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องวัฒนธรรมองค์การ ลักษณะผู้นำที่มีประสิทธิภาพ และคุณภาพชีวิตงานตามการรับรู้ของผู้บริหารในสังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ลักษณะวัฒนธรรมองค์การมีความสัมพันธ์ทางบวกกับลักษณะคุณภาพชีวิตงาน

ส่วนวัฒนธรรมองค์การ ด้านการให้อำนาจ ด้านการตัดสินใจ และด้านการยอมรับ ไม่ส่งผลต่อขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าด้านการให้อำนาจ ด้านการตัดสินใจ และด้านการยอมรับนั้นไม่ส่งผลต่อขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมามากนัก เพราะอำนาจการตัดสินใจเป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียน และครูในโรงเรียนจะต้องยอมรับในการปฏิบัติหน้าที่ที่ถูกต้องเหมาะสมของผู้บริหารโรงเรียนให้ได้ ขัดแย้งกับงานวิจัยของธีรนนท์ ทิพา (2539) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู ในระดับมัธยมศึกษา อำเภอมือเมือง จังหวัดขอนแก่น ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอมือเมือง จังหวัดขอนแก่น พบว่ามีปัจจัยด้านศักดิ์ศรีในการทำงาน ด้านการยอมรับจากสังคม มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจของครูในระดับมัธยมศึกษาที่ระดับนัยสำคัญที่ .05

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1) องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา และโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ควรส่งเสริมวัฒนธรรมองค์การในด้านความมุ่งประสงค์ของสถานศึกษา ด้วยการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรของโรงเรียนเข้าใจและปฏิบัติงานให้เป็นไปตามจุดประสงค์ของโรงเรียนและมีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามจุดประสงค์สถานศึกษาเป็นประจำ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้วยการเสริมสร้างความซื่อสัตย์สุจริตด้วยการจัดอบรมเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม เช่น เข้าค่ายพุทธธรรม ส่งเสริมความเป็นโรงเรียนวิถีพุทธ ส่งเสริมการนำหลักธรรมทางศาสนาไปใช้ในชีวิตประจำวัน และด้านการให้อำนาจ โดยการจัดสรรปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานแก่ครูที่ทั่วถึงและเท่าเทียมกัน ตามลักษณะของงานที่ปฏิบัติ

2) องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา และโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

ควรสร้างขวัญกำลังใจของครูในด้านความมั่นคงในงาน โดยการสร้างความรู้สึกที่มั่นคงในงานแก่ครูในโรงเรียน โดยส่งเสริมให้ครูรู้สึกภาคภูมิใจในการที่ได้มาทำงานในโรงเรียน ด้านคุณลักษณะของงานที่ปฏิบัติ โดยมีการปรับปรุงพัฒนาคุณลักษณะของงานที่ปฏิบัติให้เหมาะสมกับครู เปิดโอกาสให้ครูได้ใช้ความรู้ความสามารถในการพัฒนางานที่ทำอย่างต่อเนื่อง และด้านค่าจ้าง/เงินเดือนและผลประโยชน์เกี่ยวเนื่อง ด้วยการจัดสวัสดิการและการบริการของโรงเรียนให้เหมาะสมกับครูตามศักยภาพของโรงเรียน

3) จากผลการวิจัยที่พบว่า วัฒนธรรมองค์การ ด้านความหลากหลายของบุคลากร ด้านความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสถานศึกษา ด้านความมีคุณภาพ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความไว้วางใจ ด้านความเอื้ออาทร และด้านความมุ่งประสงค์ของสถานศึกษา ส่งผลต่อขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ดังนั้นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญต่อวัฒนธรรมองค์การด้านต่าง ๆ ดังกล่าว เพื่อเพิ่มขวัญกำลังใจของครูให้ดียิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จากคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ เพื่อได้ข้อมูลวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อขวัญกำลังใจที่ดีของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

2) ควรศึกษาถึงวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาในเชิงลึกด้วยการสังเกต สัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลในวัฒนธรรมองค์การและขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาที่ชัดเจนยิ่งขึ้น สามารถนำไปเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์การและขวัญกำลังใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- ชูศักดิ์ วัฒนสระเกษ. (2538). **ขวัญของครูในโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญในจังหวัดนครราชสีมา**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ธีรนนท์ ทิพา. (2539). **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในระดับมัธยมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการพัฒนามหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นิภารัตน์ ป๋อสีลา. (2550). **วัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นพ ศิริบุญภาค. (2546). **ศาสตร์การจัดการ องค์การและการจัดการ พฤติกรรมองค์การการจัดการเชิงกลยุทธ์**. กรุงเทพฯ : สุทรไพศาล.
- บุญเลี้ยง ครองชัย. (2551). **ขวัญกำลังใจของบุคลากรที่ถ่ายโอนมาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด : องค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ จังหวัดน่าน และจังหวัดลำพูน**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- ปรีชา พันธจำเริญ. (2540). **ขวัญและกำลังใจของบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนกัณฑ์การสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พนัส หันนาคินทร์. (2542). **หลักการบริหารโรงเรียน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- พิสิฐ พูลสวัสดิ์. (2548). **วัฒนธรรมองค์การกับความผูกพันต่อสถานศึกษาของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2**. ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ราชัย กิตติราช. (2541). **การศึกษาขวัญกำลังใจของครูผู้สอนวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2542). **การบริหารโรงเรียนแบบกระจายอำนาจ**. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ.
- สงบ ประเสริฐพันธ์. (2543). **ร่วมกันสรรค์สร้างคุณภาพโรงเรียน**. กรุงเทพฯ : สุวิริยาสาน.
- สารสิน อัมโษษฐ์. (2552). **วัฒนธรรมองค์การ ลักษณะผู้นำที่มีประสิทธิภาพ และคุณภาพชีวิตงานตามการรับรู้ของผู้บริหารระดับกลางในสังกัดกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุนาด โกไศยกานนท์. (2549). **วัฒนธรรมองค์การสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทสาคร**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อ้อยทิพย์ สุทธิเทพ. (2543). **วัฒนธรรมสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษาประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.